

ŹRÓDŁA PRAWA HARCERSKIEGO

Prawo Rycerskie Rycerzy Okrągłego Stołu (ok. 500 r.)

1. Bądź zawsze przygotowany, zawsze w zbroi, którą wolno zdjąć tylko na spoczynek nocny.
2. Broń biednych i pomagaj im, bo sami nie mogą się bronić.
3. Staraj się nikogo nie dotykać, nie obrazić.
4. Bądź gotów walczyć w obronie Anglii.
5. Cokolwiek bądź robisz, rób starannie i zdobądź dobre imię.
6. Nie łam nigdy przyrzeczeń.
7. Honor kraju broń swym życiem.
8. Raczej zgiń z honorem, niż byś miał żyć we wstydzie.

Kodeks Rycerski z czasów króla Henryka VII (ok. 1500 r.)

1. Rycerze nie zdejmują nigdy zbroi, chyba dla nocnego spoczynku.
2. Są zobowiązani szukać przygód, by zdobyć rozgłos i sławę.
3. Bronić biednych i słabych.
4. Dać pomoc każdemu, kto o nią prosi w słusznej sprawie.
5. Nie zaczepiać się wzajemnie.
6. Walczyć dla obrony i pomyślności swojego kraju.
7. Działać dla honoru, nie dla zysku.
8. Nigdy, pod żadnym pozorem nie łamać danego słowa.
9. Poświęcać się dla honoru swego kraju.
10. Wybrać raczej śmierć chlubną niż haniebną ucieczkę.

Prawo Skautowe (1907)

1. Godność skauta polega na tym, że można mu zaufać.
2. Skaut jest lojalny względem Króla, swego kraju, przełożonych, rodziców, pracodawców i podwładnych.
3. Obowiązkiem skauta jest być użytecznym i nieść pomoc bliźniemu.
4. Skaut jest przyjacielem wszystkich, a bratem każdego skauta bez względu na to, do jakiej należy on klasy społecznej.
5. Skaut jest rycerski.
6. Skaut jest przyjacielem zwierząt.
7. Skaut słucha rozkazów.
8. Skaut śmieje się i gwizdże na wszelkie trudności.
9. Skaut jest oszczędny.
10. Skaut jest czysty w myśli, mowie i czynie.

Już w drugim numerze "**Skauta**" **1.XI.1911 roku** umieszczony został tekst prawa Skautowego, będący prawie dokładnym odtworzeniem prawa stworzonego przez R. Baden-Powella :

1. Na słowie skauta można polegać jak na słowie Zawiszy.
2. Skaut jest wierny Ojczyźnie.
3. Skaut jest obowiązany być pożytecznym i pomagać innym.
4. Skaut jest przyjacielem wszystkich, a bratem każdego innego skauta.
5. Skaut jest rycerski.
6. Skaut jest przyjacielem zwierząt.
7. Skaut jest karny i posłuszny.
8. Skaut śmieje się i gwizdże w najcięższym nawet położeniu.
9. Skaut jest oszczędny.

W lutym 1912 roku uzupełniono ten tekst punktem dziesiątym - Skaut jest czysty w myśli mowie i uczynkach - wolny od nałogów - pętających ducha i osłabiających ciało.

W roku 1914 tekst ten przybrał postać zbliżoną do tej znanej nam obecnie, następnie w roku 1919 zmieniono słowo skaut na harcerz, a wreszcie w roku 1932 zaakceptowano wersję, która obowiązuje dziś w ZHR.

PRAWO HARCERSKIE Z KOMENTARZAMI

1. Harcerz sumiennie spełnia swoje obowiązki wynikające z Przyrzeczenia Harcerskiego, wrażliwym okiem spogląda na otaczający go świat, na potrzeby ludzi, na potrzeby środowiska, w którym żyje. Jest dobrym uczniem i pracuje rzetelnie. Jest gotów zawsze pełnić służbę innym, dawać z siebie wszystko, co dobre, nie żądając w zamian nic, za jedyną nagrodę uważa radość płynącą z dobrze spełnionych obowiązków. Obcy mu jest egoizm, postawa konsumpcyjna, wyznaje prymat wartości duchowych nad materialnymi.

2. Na słowie harcerza polegaj jak na Zawiszy – to nakaz prawdomówności, wierności, zgodności słów i czynów z nakazami własnego sumienia, swym słowem i czynem harcerz zasługuje na zaufanie, dotrzymuje słowa, przywraca wiarę w solidność, rzetelność, spolegliwość, mówi, co myśli, robi, co mówi. Postawą i zachowaniem daje świadectwo o wartościach, jakie wnosi harcerstwo w życie młodzieży i całego społeczeństwa. Harcerz jest punktualny.

3. Harcerz jest pożyteczny, jego czyny zawsze służą społeczności, w której żyje. Naukę traktuje jako podstawę przyszłej służby Ojczyźnie i ludzkości. Praca zawodowa jest nie tylko źródłem jego utrzymania, ale przede wszystkim formą realizacji służby społecznej. Harcerz niesie pomoc bliźnim chętnie i ofiarnie, nie czeka aż go ktoś o pomoc i opiekę poprosi, lecz sam szuka okazji, by być pomocnym każdemu człowiekowi i każdej społeczności, którą spotyka na swej drodze.

4. Harcerz w każdym widzi bliźniego, każdemu służy pracą, pomocą, ujmuje się za każdym pokrzywdzonym, obca mu jest znieczulica i oziębłość w stosunkach między ludźmi. Przewycięża urazy i waśnie między ludźmi i między narodami, swą postawą daje wyraz uznania naturalnych praw człowieka. Sprzeciwia się przejawom nienawiści, nie poniża nikogo. Harcerz **za brata uważa każdego innego harcerza,** każdego skauta na całym świecie, każdego wiernego tym samym ideałom. Takie widzenie świata i ludzi prowadzi do poszanowania cudzych przekonań, do demokracji i tolerancji.

5. Harcerz postępuje po rycersku, traktuje życie jak wielką grę, w której ważna jest nie tylko wygrana, ale ważne jest przede wszystkim to, jak się gra. Harcerstwo to czysta gra. Harcerz mimo negatywnych doświadczeń wierzy, że inni też grają czysto. Czysta, uczciwa, rycerska gra obowiązuje przede wszystkim wobec przeciwników. Harcerz wyciąga rękę do zgody. Harcerz jest dzielny, walczy z chamstwem, nietolerancją, przejawami brutalności. Jest uprzejmy i kulturalny, potrafi się odpowiednio zachować w każdej sytuacji. Harcerz dba o swój wygląd.

6. Harcerz miłuje przyrodę, nie niszczy jej, przeciwdziała jej dewastacji, **i stara się ją poznać,** uczy się czytać „świętą księgę przyrody”, odczuwa silną więź z całą przyrodą. Ma świadomość, że jest jej częścią, zgłębia jej tajemnice, w niej szuka i odnajduje równowagę ducha. Przeciwdziała zagrożeniom środowiska, których źródłem jest nie tylko cywilizacja przemysłowa, ale także bezmyślność, lenistwo, brak wyobraźni, nieświadomość skutków naszych działań i zaniedbań. Dbą o bogactwa naturalne, o piękno krajobrazu.

7. Harcerz jest karny, karnością opartą na rozumnym posłuszeństwie, wynikającą z dobrowolnego wyboru drogi i celu, wyboru dającego poczucie wolności. Harcerz jest posłuszny rodzicom, wierny rodzinnej tradycji, która współtworzy tradycję Ojczyzny. Jest posłuszny **wszystkim swoim przełożonym,** którzy prowadzą go do wspólnie realizowanego celu – przez służbę Bogu, Polsce i bliźnim. Karność staje się źródłem poszukiwania i uznawania autorytetów w życiu społecznym.

8. Harcerz jest zawsze pogodny, idzie między ludzi z otwartym spojrzeniem płynącym z pogody ducha. Harcerz panuje nad swoimi emocjami i nerwami. Jest optymistą, ma poczucie humoru. Pomaga innym przezwyciężyć apatię, smutek, zniechęcenie, obojętność. Cieszy się radością innych.

9. Harcerz jest oszczędny, nie skąpy, ale gospodarny, nie marnuje czasu, nie marnuje życia, pracuje skutecznie. Harcerz jest **ofiarny** w niesieniu pomocy innym, hojny w uczynności. Przywiązuje szczególne znaczenie do bezinteresownej działalności społecznej. Przewycięża marnotrawstwo materiałów i darów przyrody, pieniędzy i pracy.

10. Harcerz jest czysty w myśli, mowie i uczynkach, najpierw myśli, potem mówi, dba o czystość i piękno języka. Sprawy płci traktuje poważnie i odpowiedzialnie. Harcerz dba o zdrowie, **nie pali tytoniu i nie pije napojów alkoholowych**, nie ulega żadnym nałogom, nie próbuje używania narkotyków, pomaga innym w zwalczaniu nałogów. Abstynencję traktuje jako ważny element troski o zdrowie, o hart ducha, o opanowanie słabości własnego charakteru.